

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/179/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413221827
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4413221827.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: 1. SENIOR CITY, a. s., so sídlom Bratislava, Župné námestie 3, IČO: 45 629 943, proti žalovanej: Y. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., P. XXX, zastúpená: Advokátska kancelária Mikáči s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 4, IČO: 36 803 154, o zaplatenie 2.000 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámka zo dňa 27.septembra 2017 č.k. 13C/254/2015-120, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 27.septembra 2017 č.k. 13C/254/2015-120 (napadnutý rozsudok) zamietol žalobu žalobcu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal zaplatenia sumy 2.000 eur ako provízie za sprostredkovanie obchodu, ktorú žalovanej fakturoval faktúrou č. XXXXXXXX z 22.06.2013 a tvrdil, že medzi ním a žalovanou došlo k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní, na základe ktorej v prospech žalovanej zariadil, že jej a jej priateľovi bol OTP bankou Bratislava poskytnutý úver a preto mu vznikol nárok na odmenu z uvedenej zmluvy.

3. Žalovaná so žalobou nesúhlasila a uviedla, že žiadnu zmluvu so žalobcom ona a ani jej priateľ neuzavreli, nežiadali žalobcu o to, aby im úver vybavil, vybavili si ho sami, žalobca im iba poskytol kontakt na riaditeľa banky a nedošlo ani k dohode o akejkolvek odmene pre žalobcu a ona ju ani nie je ochotná platiť.

4. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že prvýkrát rozhodol rozsudkom 13C/254/2015-86 z 22.01.2016 tak, že žalobu zamietol, pretože konštatoval, že nie je dôvodná, nakoľko žalobca nepreukázal, že by medzi stranami došlo k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní a dohode o odmene žalobcu za sprostredkovanie, čím žalobca svoje dôkazné bremeno nepreukázal. Krajský súd Nitra Uznesením 5Co/202/2016-99 z 31.05.2017 zrušil uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a okrem iného uviedol, že tento rozsudok je nepreskúmateľný, nakoľko súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými navrhnutými dôkazmi (výsluch riaditeľa X. a pripojenie úverových spisov bánk v Štúrove) a nariadil súdu prvej inštancie, aby tento nedostatok odstránil a aby svoje závery v písomnom vyhotovení riadne zdôvodnil.

5. Konštatoval, že na pojednávanie sa strany sporu nedostavili, doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané, právny zástupca žalovanej svoju neúčast' ospravedlnil a uviedol, že súhlasí s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Žalobca žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu náhlej pracovnej cesty. Svoju žiadosť žalobca súdu predložil dňa 26.09.2017 (deň pred pojednávaním), navyše svoje tvrdenia nijako nepreukázal, súd prvej inštancie nevzhliadol žiaden dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania a podľa § 180 CSP pojednával v neprítomnosti strán sporu.

6. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že faktúrou č. XXXXXXXXX z 22.06.2013 žalobca žalovanej fakturoval províziu za sprostredkovanie obchodu (za vybavenie hypotekárneho úveru v OTP banke) v sume 2.000 eur. Mgr. P. Y., zástupkyňa žalobcu uviedla, že žalobca v prospech žalovanej sprostredkoval uzavretie úveru v OTP banke, sprostredkovateľskú zmluvu uzavrela za žalobcu ona a dohodla sa so žalovanou a jej priateľom P. F. v lete 2013 ústne na tom, že im pomôže vybaviť úver v OTP banke, nakoľko im banky v Štúrove úver dať odmietli. Uviedla, že potrebovali riešiť svoju finančnú situáciu a ona sa zaviazala, že im pomôže úver vybaviť, zabezpečiť a odniesť do Bratislavy všetky doklady, ktoré bude banka žiadať a vyvinúť všetko úsilie k tomu, aby úver dostali a dohodli sa, že každý z nich za to zaplatí odmenu 2.000 eur a taktiež ako žalovaná, ani P. F. tieto peniaze nezaplatili. Ďalej uviedla, že na základe tejto dohody niekoľkokrát bola v Bratislave, riešila veci okolo úveru, komunikovala s bankou mailom a zabezpečila všetky doklady a na samotný podpis zmluvy potom už išli oni. Uviedla, že keď žalovaná s priateľom potom úver dostali, oslovila ich, že bude treba zaplatiť odmenu za sprostredkovanie, chceli faktúru, ktorú im poslala, ale neuhradili ju a povedali, že skoro žiadne peniaze nedostali, lebo uhradili staré dlhy, oznámili jej, že nemajú za čo platiť. Dodala, že v OTP banke zistila, že úver je priechodný, oznámila im to, spýtala sa, či do toho chcú ísť a že za to žalobca bude žiadať províziu 5% z úveru a na druhý deň súhlasili.

7. Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že p. Y. je zamestnancom žalobcu a má na starosti aj penzión, v ktorom priateľ žalovanej vykonával služby SBS a mali preto priateľský vzťah, stretávali sa aj v súkromí a pri jednom takom stretnutí došla reč na to, že im s priateľom banka zamietla úver a p. Y. sa ponúkla, že v OTP banke by vedela o niekom, kto by im pomohol a dala im číslo na riaditeľa pobočky v Bratislave a povedala, že mu môžu zavolať, ale vôbec nebola reč o tom, že by ona sama mala v prospech tohto úveru vykonať nejaké kroky alebo že by mali za to platiť nejakú odmenu, pričom ona ani nevie o tom, že by bola p. Y. nejaké kroky urobila, akurát sa raz ponúkla, že má cestu do Bratislavy a nejaké doklady, ktoré mali poslať, tam odniesie. Ďalej uviedla, že peniaze z úveru mali na účte dňa 19.06.2013, predtým žiadnu odmenu p. Y. nežiadala, až potom žiadala 4.000 eur pre riaditeľa banky, predtým o tom reč nebola, preto aj podali trestné oznámenie, ale polícia konštatovala, že trestný čin sa nestal.

8. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 774, 775 Občianskeho zákonníka.

9. Konštatoval, že predmetom konania bolo zaplatenie odmeny za sprostredkovanie na základe zmluvy o sprostredkovaní, k uzavretiu ktorej malo dôjsť medzi žalobcom zastúpeným P. P. Y. a žalovanou v presne nezistenom čase v prvej polovici roku 2013. Žalobca tvrdil, že malo ísť o ústne uzavretú zmluvu, ktorou sa žalobca a žalovaná dohodli na tom, že žalobca vykoná kroky, ktoré budú viesť k tomu, že OTP banka Bratislava uzavrie so žalovanou a jej priateľom P. F. zmluvu o úvere a poskytne im úver a ktorou sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi za to odmenu 2.000 eur.

10. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal, že by bolo došlo k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní tak ako to tvrdil a tiež k dohode o odmene za sprostredkovanie. Žalobca neprodukoval žiadne dôkazy (s výnimkou výpovede P. Y. a faktúry č. XXXXXXXXX z 22.06.2013, ktorú sám vystavil) o tom, že by bolo k uzavretiu takejto zmluvy došlo. Z výpovedí P. P. Y. a žalovanej mal za preukázané, že ich výpovede sú rozporné a ide o tvrdenie proti tvrdeniu o tom, že by k takej dohode došlo, resp. že k nej nedošlo. Z výpovedí svedkov v konaní vypočutých taktiež nevyplýva, že bolo došlo k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní, priateľ žalovanej P. F., ktorý sám bol tiež účastníkom úverovej zmluvy, takúto dohodu výslovne poprel, svedkovia Y. a F. o domnejšej dohode mali len sprostredkované informácie od P. Y., neboli prítomní pri jednaní medzi žalobcom a žalovanou a nevedeli uviesť nič o tom, či k dohode medzi nimi a s akým obsahom došlo. Taktiež pokiaľ ide o listinné dôkazy, žalobca nepreukázal, že by k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní došlo, faktúru č. XXXXXXXXX, ktorou žalobca fakturoval žalovanej dohodnutú odmenu, vyhotovil on sám a nijako nesvedčí o tom, že by k dohode o sprostredkovaní a o odmene došlo a z úverovej zmluvy č. XXX/XXXX/XXSU z 11.06.2013 tiež tieto skutočnosti nevyplývajú.

11. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že je nesporné, že žalobca prostredníctvom P. Y. učinil niektoré kroky smerujúce k tomu, aby prispel k uzavretiu úverovej zmluvy v prospech žalovanej (poskytol prostredníctvom P. Y. kontakt na riaditeľa banky a doručil prostredníctvom tej istej osoby do banky niektoré písomnosti), čo však jednak nie je dôkazom o tom, že by došlo k dohode o sprostredkovaní tak ako to žalobca tvrdil, jednak pokiaľ by to mali byť jediné dva kroky, ktoré v tomto smere učinil, nejaví sa takéto konanie dostatočné k tomu, aby mohol konštatovať, že k uzavretiu úverovej zmluvy medzi bankou a žalovanou došlo pričinením žalobcu. V konaní nebolo preukázané, že by sa bola žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi za sprostredkovanie akúkoľvek odmenu.

12. Záverom uviedol, že pokiaľ žalobca nedokázal jednoznačne preukázať, že k uzavretiu dohody o sprostredkovaní došlo a s akým obsahom, do tejto dôkaznej núdze sa dostal svojím pričinením, keď súdu nepredložil prípadné písomné vyhotovenie sprostredkovateľskej zmluvy (ktorú však účastníci nepodpísali) a v tejto situácii nie je schopný (keď žalovaná uzavretie takej zmluvy popiera) svoje tvrdenia preukázať.

13. Pokiaľ ide o ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania navrhované žalobcom (výsluch riaditeľa X. a pripojenie úverových spisov bánk v Štúrove), tieto nevykonal, pretože takéto dokazovanie považoval za nadbytočné a irelevantné pre rozhodnutie v tejto veci. Totiž nech by výsledok takého dokazovania bol akýkoľvek, nezmenilo by to záver o tom, že žalobca uzavretie sprostredkovateľskej zmluvy (tak ako ju zákon pre takýto typ zmluvy vyžaduje) medzi stranami nepreukázal.

14. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej v konaní plne úspešnej priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

15. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie za účelom vykonania všetkých ním navrhnutých dôkazov. Uviedol, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor Krajského súdu Nitra, ktorý uznesením zo dňa 31.05.2017 č.k. 5Co/202/2016-99 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a okrem iného uviedol, že rozsudok je nepreskúmateľný. V novom rozsudku sa súd prvej inštancie znovu nevyporiadal so všetkými skutočnosťami ním navrhnutými, napr. svedeckými výpoveďami. Rozsudok bol vynesenej za jeho neúčasti, pričom svoju neúčasť riadne ospravedlnil a žiadal odročiť pojednávanie. Podľa jeho názoru žalobu riadne odôvodnil, svoje tvrdenia riadne dokázal.

16. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

17. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. V prvom rade sa odvolací súd vypořiadal s procesnou námietkou žalobcu týkajúcou sa rozhodnutia súdu prvej inštancie v neprítomnosti predsedu predstavenstva H. O. napriek tomu, že sa z účasti na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu neodkladnej služobnej cesty v zahraničí.

19. Podľa § 183 ods. 1 CSP, pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

20. Podľa § 183 ods. 3 CSP, strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

21. Podľa § 183 ods. 4 CSP, ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje

odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

22. V danej veci nebol daný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, pretože žalobca v zastúpení - predseda predstavenstva H. O. splnomocnil na zastupovanie v konaní na zastupovanie pred súdom v danej veci P. P. Y.. Vzhľadom k tomu nedošlo vo veci k procesnej vade, ktorá by znemožnila žalobcovi realizovať jeho procesné práva.

23. Podľa § 387 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza ďalšie dôvody.

26. Teória procesného práva podmieňuje sporovú stranu v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Sporové strany sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Ide o dôkaznú povinnosť sporových strán v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Sporová strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú sporovú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení sporových strán. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť sporovej strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie sporovej strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé), ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre sporovú stranu nepriaznivé rozhodnutie.

27. Aby sporová strana mohla splniť svoju zákonnú povinnosť, označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je tvrdenie skutočnosti sporovou stranou tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak sporová strana nespĺní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú sporová strana vôbec netvrdila a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnúť podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre sporovú stranu väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon sporovým stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer sporových strán. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

28. Žalobca tvrdil, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o zmluvu o sprostredkovaní, na základe ktorej v prospech žalovanej zariadil, že jej a jej priateľovi bol OTP bankou Bratislava poskytnutý úver a dohodli sa na províziu 2000 eur. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že so žalovaná bola v kontakte iba s p. Y., poznali sa mimo pracovnú oblasť. Tvrdenia žalovanej a žalobcu, resp. zástupkyne žalobcu p. Y. sú rozporné, žalovaná popierala, že by došlo k uzavretiu zmluvy o sprostredkovaní. Vzhľadom k tomu žalobca mal dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenia. Odvolací súd poukazuje na to, že nebolo jednoznačne preukázané či p. Y. mala jednať so žalovanou v mene žalobcu alebo išlo o jej osobnú iniciatívu. Avšak žalobca nepredložil na podporu svojich tvrdení žiadne dôkazy. Ak má žalobca ako právnická osoba v predmete svojej činnosti sprostredkovanie získania úverov, potom je logické, že by si mal o tejto činnosti viesť písomnú dokumentáciu aj so zmluvami o sprostredkovaní, z ktorých by vyplývali presne dohodnuté zmluvné podmienky ohľadne predmetu zmluvy i províziu. Nepredložil ani

žiadne doklady týkajúce sa prípadných úkonov pri vybavovaní úveru pre žalovanú, tvrdené úkony ani bližšie nešpecifikoval dátumom, časom a presným obsahom úkonu. Samotné tvrdenia žalobcu bez relevantných dôkazov neobstoja.

29. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd záveru uvádza, že nevykonanie ďalších dôkazov navrhnutých žalobcom, nedošlo k porušeniu procesných práv žalobcu ani k nesprávnemu procesnému postupu. Súd nie je povinný vykonať všetky dôkazy, ktoré sporová strana navrhne. V prípade, ak niektoré dôkazy nepovažuje za potrebné vykonať, musí sa s touto skutočnosťou vypořadať v rozsudku. Na uvedenú skutočnosť odvolací súd upozornil súd prvej inštancie vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí. Žalobca sa mylne domnieva, že odvolací súd usmernil súd prvej inštancie tak, že uvedené dôkazy má vykonať. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie i v tom smere, že ďalšie žalobcom navrhnuté dôkazy boli v danej veci irelevantné, pretože riaditeľ banky nebol prítomný pri stretnutí p. Y. a žalovanej a preto nemôže mať vedomosť o obsahu ich komunikácie, či dohôd. Skutočnosť, že p. Y. za ním chodila, nie je dôkazom o uzavretí zmluvy o sprostredkovaní medzi žalobcom a žalovanou. Taktiež spisy z iných bánk, ktoré zamietli pre žalovanú a jej priateľa úver, sú pre posúdenie tejto veci irelevantné.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnej žalovanej v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).